

به نام آنکه هستی نام از او یافت

وزارت آموزش و پرورش

اداره کل آموزش و پرورش استان البرز ناحیه ۱ کرج

امتحانات نوبت دوم مجتمع آموزشی سلاله سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳

نام و نام خانوادگی:	آزمون درس: ادبیات فارسی	نمره به عدد:
نام دبیر: محمودی	تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۲/۳۱	نمره به حروف:
کلاس: دهم انسانی	مدت آزمون: ۷۰ دقیقه	تعداد صفحات: ۲ صفحه

ردیف عزیزان جواب سئوالات را با خودکار آبی یا مشکی در برگه‌ی پاسخنامه بنویسید. بارم

قلمرو زبانی (۷ نمره)

۱	معنی واژگانی را که زیر آن‌ها خط کشیده شده بنویسید. الف) گفت در این <u>معرکه</u> یکتا منم. ب) داده تنش بر تن ساحل <u>یله</u> ج) ولیکن به ایشان <u>مولع</u> مباش! د) من اکنون پیاده کنم <u>کارزار</u>	۱
۲	کدام واژه‌ها از نظر املائی نادرست هستند؟ شکل صحیح آن را بنویسید. (۴مورد) زخیرت / تجربت / ظلم و خوف / قطبه‌ی بزرگ زندگانی / رستن از مَحْمَسَه / غَرش شیران / تالغ مسعود	۱
۳	نوع جملات زیر را مشخص کنید. (ساده-مركب و نوع آن) الف- خسرو تمام درس‌ها را سر کلاس یاد می‌گرفت و دیگر احتیاجی به مرور نداشت. ب) من دیگر او را ندیدم تا روزی که اولین مسابقه‌ی کشتی کشور برگزار شد.	۱
۴	در عبارت «نومیدی را در امید بسته دان و امید را در نومیدی» نوع حذف فعل را مشخص کنید.	۰/۵
۵	در کدام گزینه متمم با دو حرف اضافه نیامده است؟ الف: بر در بخت بد فرود آید ب: به سهراب بر تیرباران گرفت ج: چو آمد خروشان به تنگ اندرش د: همیشه به جنگ اندرون نامدار	۰/۵
۶	با توجه به بیت، گزینه صحیح را انتخاب کرده و به سئوالات پاسخ دهید. بادی که در زمانه بسی شمع‌ها بکشت هم بر چراغدان شما نیز بگذرد الف: فعل «کشت» در بیت بالا به چه معنایی آمده است؟ ب: <u>نهاد</u> و <u>گزاره</u> را در مصراع اول مشخص کنید. ج: نقش دستوری «بسی» در مصراع اول.....است.	۱
۷	واژه‌ی مناسب با معنی را مشخص کنید. الف: ضرورت (الزام/ ارتجالا) ب: بیان کردن، بیان (مالوف/ تقریر)	۰/۵
۸	نوع ضمیر را مشخص کنید. «حسنت به اتفاق ملاحظت جهان گرفت.»	۰/۲۵
۹	تحول معنایی فعل را در این عبارت بنویسید. «تا شوخ از خود باز کنیم.»	۰/۵
۱۰	در مصراع «کشانی بدو گفت با تو سلیح» کدام واژه ممال است؟	۰/۲۵
۱۱	نقش دستوری واژه‌های مشخص شده را بنویسید. «ناتانائیل، من به تو شور و شوقی خواهم آموخت.»	۰/۵

قلمرو ادبی (۵ نمره)

۱	آرایه‌ی مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف: ای چون سبزه برآمده از دفتر روزگاران ب: آب آجل که هست گلوگیر خاص و عام ج: گفتم که بوی زلفت گمراه عالمم کرد. د: خورشید در آسمان شکفت.	۱۲
	(تشبیه/ کنایه) (مجاز/ تضاد) (تشخیص/ ایهام) (استعاره/ مراعات نظیر)	

۰/۵	کدام یک از ابیات زیر به شیوه‌ی بلاعی و کدام یک به شیوه‌ی عادی سروده شده است؟	
۱۳	الف: دید پر روغن دکان و جامه چرب ب: گفت در این معرکه یکتا منم بر سرش زد، گشت طوطی گل ز ضرب تاج سر گلبن و صحرا منم	
۱	بیت را کامل کنید. (۱) شما را چو باور به یزدان بود (۲) یک بیت از شعر «دلیران و مردان ایران زمین بنویسید که قافیه‌ی آن عزم و رزم باشد.»	
۰/۷۵	معنی کنایی عبارتهای زیر را بنویسید. الف: بار بشر را به دوش گرفتن: ب: عنان را گران کرد: ج: حرفی به کارش بود:	
۰/۷۵	الف: درس عظمت نگاه اثر آندره ژید و از کتاب.....برگرفته شده است. ب: در تعریف ادبیات حماسی دو مورد از ویژگی‌های آن را نام ببرید.	
۰/۵	آرایه‌ی جناس و سجع در گزینه‌های زیر کدامند؟ الف: کار پاکان را قیاس از خود مگیر ب: به حرمت آن نام که تو خوانی و آن صفت که تو چنانی، دریاب که می‌توانی. گرچه ماند در نِیشتن شیر و شیر	
۰/۵	نام پدیدآورندگان کدام آثار درست ذکر شده است؟ الف: اخلاق محسنی: سعدی/ سمفونی پنجم جنوب: نزار قبانی ب: جوامع‌الحکایات: محمد عوفی/ ارزیابی شتابزده: جلال آل احمد	
قلمرو فکری (۸ نمره)		
۱	مفهوم مناسب هر گزینه را از ستون سمت چپ انتخاب کنید. (یک مورد اضافی‌ست.)	
۱۹	الف) برای من خواندن این‌که شن‌های ساحل نرم است، بس نیست. ب) ای سرزمینی کز خاکت/ خوشه‌های گندم می‌روید. ج) «پاس خود می‌دارم که مبادا مرا نیز بدزدند.» د) زینهار از قرین بد زینهار!	الف: ساده‌لوحی و اعتماد بدون فکر ب: توجه به هم‌نشین و دوستی ج: شناخت مبتنی بر احساس د: حاصلخیزی سرزمین لبنان ز: شجاعت و دلاوری
۴	معنی ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید. الف: مپندار این شعله افسرده گردد / که بعد از من افروزد از مدفن من ب: بر تیر جورتان ز تحمل سپر کنیم / تا سختی کمان شما نیز بگذرد س: لاجرم سپر بینداخت و از میدان گریخت. د: ز قلب سپاه اندر آشفته طوس/ بزد اسپ کاید بر اشکبوس ر: فی‌الجملة نماند از معاصی منکری که نکرد. پ: خون تو امضای راستی است. ش: صد هزاران این چنین اشباه بین و: خَلَفِ صِدْقِ نِیَاکَانِ هِنُرُورِ خُودِ بُوْد.	
۰/۷۵	جمله‌ی «ای کاش عظمت در نگاه تو باشد.» را با شعر سهراب «چشم‌ها را باید شست، جور دیگر باید دید.» مقایسه کنید.	
۰/۵	این بیت از مولانا زیر بر چه مفهومی تاکید دارد؟ هر دو گون زنبور خوردند از محل لیک شد زان نیش و زین دیگر عسل	
۰/۵	منظور ناصر خسرو از عبارت «این فصل بدان آوردم تا مردم بدانند که به شدتی از روزگار پیش آید، نباید نالید.» چیست؟	
۰/۵	شاعر در «چون بسی ابلیس آدم‌روی هست/ پس به هر دستی نشاید داد دست» آدمی را از چه برحذر می‌دارد؟	
۰/۷۵	از دید جنبه‌های فکری چه ویژگی‌هایی در کلام فردوسی هست که به آن افتخار می‌کنیم؟ ۳ مورد	
۲۰	تو بهاری و بهاران از توست	

کلید سوالات

امتحانات نوبت دوم مجتمع آموزشی سلاله سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴

به نام آنکه هستی نام از او یافت
وزارت آموزش و پرورش
اداره کل آموزش و پرورش استان البرز ناحیه ۱ کرج

نام و نام خانوادگی:	آزمون درس: ادبیات فارسی	نمره به عدد:
نام دبیر: خانم محمودی	تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۲/۳۱	نمره به حروف:
کلاس: دهم انسانی	مدت آزمون: ۷۰ دقیقه	تعداد صفحات: ۲ صفحه
شماره صندلی:		

* عزیزان جواب سوالات را در برگه‌ی پاسخنامه با خودکار آبی یا مشکی بنویسید.

ردیف	بارم	سوال
قلمرو زبانی (۷ نمره)		
۱	۱	الف: میدان جنگ / جای نبرد ب: رها / آزاد ج: مشتاق / آرزومند د: جنگ / مبارزه
۲	۱	۱. ذخیرت تجربت ۲. غبطه ۳. مخمصه ۴. طالع
۳	۱	الف: ساده / هم پایه ب: من دیگر او را... هسته / روزی که... وابسته
۴	۰/۵	بسته دان / حذف فعل به قرینه لفظی
۵	۰/۵	الف / بر در بخت بد...
۶	۱	الف: خاموش کرد ب: باد / نهاد ... در زمانه بسی... گزاره ج: قید
۷	۰/۵	الف: الزام ب: تقریر
۸	۰/۲۵	حُسنِ تو: مضاف الیه
۹	۰/۵	باز کنیم: پاک کنیم
۱۰	۰/۲۵	سلیح / سلاح
۱۱	۰/۵	الف: منادا ب: مفعول
قلمرو ادبی (۵ نمره)		
۱۲	۱	الف: تشبیه ب: تضاد ج: ایهام د: استعاره
۱۳	۰/۵	الف: بلاغی ب: عادی
۱۴	۱	(۱) هم او مر شما را نگهبان بود (۲) فلک در شگفتی ز عزم شماست ملک آفرین گوی رزم شماست
۱۵	۰/۲۵	الف: همدلی و خدمت به مردم ب: اسب را متوقف کرد ج: مهارت نداشت
۱۶	۰/۲۵	الف: مانده‌های زمینی و مانده‌های تازه ب: (۱) قهرمانی / حوادث خارق العاده (۲) قومی و ملی
۱۷	۰/۵	الف: شیر و شیر / جناس تام (همسان) ب: خوانی / چنانی / می توانی
۱۸	۰/۵	ب: عوفی / جلال آل احمد
قلمرو فکری (۸ نمره)		
۱۹	۱	الف: گزینه ج ج: گزینه الف ب: گزینه د د: گزینه ب

۴	<p>الف: گمان نکن شعله‌ی عشق من به وطنم خاموش خواهد شد، حتی بعد از مرگم هم این عشق ماندگار است.</p> <p>ب: با صبوری در برابر ظلم شما می‌ایستیم تا روزگار ستم شما هم به پایان برسد.</p> <p>پ: شهادت تو تأکیدی بر درستی و حقیقت است.</p> <p>س: به ناچار تسلیم شد و از میدان مبارزه فرار کرد.</p> <p>ش: بسیاری از این شباهت‌ها ظاهری وجود دارد.</p> <p>د: توس که در مرکز سپاه بود خشمگین شد و به اسبش زد تا خودش را به اشکیوس برساند.</p> <p>ز: خلاصه هر گناه و خطایی که فکر کنی مرتکب شد.</p> <p>و: جانشین شایسته‌ای برای اجداد هنرمندش بود.</p>	۲۰
۰/۷۵	هر دو شعر بر تغییر نگاه انسان و متفاوت دیدن و اندیشیدن تأکید دارد.	۲۱
۰/۵	توجه بر تفاوت‌های درونی و باطنی و قضاوت نکردن از روی ظاهر	۲۲
۰/۵	همه چیز گذراست و انسان باید با صبر و بردباری با مسائل روبه‌رو شود.	۲۳
۰/۵	دقت در انتخاب دوست و هم‌نشین نشدن با هر کسی	۲۴
۰/۷۵	(۱) پاسداشت زبان فردوسی (۲-۳) شجاعت / میهن‌دوستی و ملی‌گرایی	۲۵
۲۰	* تو بهاری و بهاران از توست *	